

**Posudek oponenta
na rigorózní práci Mgr. Ivany Schönové
„Poškozený a oběť trestného činu“**

Předložená práce obsahuje 110 stran textu a je přehledně logicky členěna do úvodu, dvou částí a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je poměrně obsáhlý a přiměřený zvolenému tématu práce, byť na jednotlivé prameny je v samotné práci odkazováno povýtce dosti řídké. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky kladné na práci rigorózní.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku sice poměrně tradiční, avšak současně se jedná o problematiku poměrně obtížnou, a to s ohledem na nutnost reflektovat a konfrontovat názory doktríny a aplikační praxe. Nadto jde o problematiku vyvolávající v teorii i v aplikační praxi časté diskuse a která je veřejností velmi citlivě vnímána. Zpracování tématu je tedy rozhodně aktuální a přínosné.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje zaměření a cíl své práce, se v první části zabývá institutem poškozeného. Po vymezení poškozeného, jako subjektu trestního řízení a strany v trestním řízení a po charakteristice adhezního řízení, se dále podrobněji věnuje rozboru jeho procesních práv. Na to navazuje výklad o rozhodování soudu o nárocích poškozeného a o zastoupení poškozeného zmocněncem. První část práce pak uzavírá výklad o významu souhlasu poškozeného s trestním stíháním, o opravných prostředcích, jimiž poškozený disponuje, a konečně o postavení poškozeného ve zvláštních způsobech řízení. Výklad, který v těchto partiích své práce autorka podává, je v zásadě prost věcných pochybení, nicméně nepřekračuje nikterak výrazněji poznatky plynoucí ze zákona nebo ze základní odborné literatury. Prakticky pouze na třech místech autorka vyslovuje svůj názor k analyzovaným problémům (nemožnost odvolání proti některým výrokům rozsudku, ohrožení práva poškozeného uplatnit nárok na náhradu škody při rozhodování trestním příkazem a nemožnost podání odporu proti trestnímu příkazu). Předložený návrh de lege ferenda by si zasluhovaly hlubší rozbor, a to nejen kladů (jež autorka naznačuje), ale i záporů navrhovaných změn.

Druhá část práce se zabývá problematikou oběti trestného činu. Po vymezení pojmů oběť a zvláště zranitelná oběť, následuje výklad o zásadách právní úpravy a o právech obětí trestných činů, přičemž zvláštní pozornost je věnována právu na peněžitou pomoc. Tuto část práce pak uzavírá výklad o institutech předběžných opatření. I této část práce, byť je opět bez věcných chyb, působí spíše jako rekapitulace právní úpravy, než jako odborné autorské dílo. Vlastní názor autorky, který zde vyslovuje v souvislosti s kritikou formalistického přístupu k poučování obětí trestných činů, je ovšem přiléhavý a lze mu přisvědčit.

V závěru své práce autorka pozitivně hodnotí změny, které zejména v trestním řízení doznalo postavení poškozeného (oběti) v uplynulých letech. Přehledně pak shrnuje poznatky, ke kterým při zpracování své práce dospěla.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako dobrou. Autorka prokázala, že se do náležité hloubky seznámila se zkoumanou problematikou, a to nejen pokud jde o právní úprava a její odraz v dosavadním literárním zpracování, ale též v judikatuře. Kladnem práce je absence věcných chyb. Výtku zaslouží až příliš široký obsahový záběr práce, který nutně autorce neumožnil soustředit se na hlubší a všestranný rozbor, což pak vyvolává dojem popisnosti při zpracování zvolené problematiky. Bez ohledu na tuto výtku však autorka prokázala schopnost samostatné tvůrčí odborné práce.

Při obhajobě své práce by autorka mohla vyjádřit svůj názor k otázce, zda formulaci ustanovení § 206 odst. 4 tr. řádu považuje za výstižnou.

Doporučuji, aby po provedené obhajobě práce a po úspěšném složení ústní části rigorózní zkoušky byl Mgr. Ivaně Schönové udělen titul doktora práv.

V Praze dne 2.6.2014

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc,
oponent